

Jaarverslag 2017

Naam instelling: Stichting tot Instandhouding van Vogel- en Dierenopvang in Westfriesland, kortweg "De Bonte Piet". Deze instelling is sinds 1 juli 2012 het enig erkende centrum in West-Friesland voor de opvang van "*uit de natuur afkomstige, niet-gedomesticeerde beschermde inheemse diersoorten*". Er wordt nauw samengewerkt met andere dierenopvangcentra en instellingen. Het verzorgingsgebied is West-Friesland en steeds vaker daarbuiten.

De stichting heeft een bestuur dat op dit moment bestaat uit vijf leden (zie bijlage, uittreksel Kamer van Koophandel). In 2016 is een bestuursreglement vastgesteld, inclusief een rooster van aftreden. De stichting heeft een ANBI-erkenning en is beneficiant van de Stichting Dierenlot. Verder is de stichting deelnemer aan de BvVN (Stichting Belangenbehartiging van Vogelopvangcentra Nederland). Het werven van bestuursleden blijft een punt van aandacht. Het bestuurslidmaatschap vraagt niet alleen betrokkenheid en een bepaalde deskundigheid, maar ook inzet in tijd.

De stichting heeft een beheerder in dienst voor 20 uur per week. Volgens de nieuwe erkenning van de Provincie (tot 2017 was dat de Rijksoverheid) die geldig is tot 2022, zou er een fulltime beheerder aangesteld moeten worden. Financieel is dat voor ons niet haalbaar. Wel wordt binnen de jaarlijkse begroting een fulltime-vergoeding opgenomen als kostenpost. Naast het bestuur werken er ongeveer 40 vrijwilligers, die een of meerdere dagdelen, ook 's avonds, taken uitvoeren. Noch het bestuur, noch de vrijwilligers, ontvangen een vergoeding.

Vanaf eind 2015 tot medio 2016 hadden we een vrijwilliger, die functioneerde als assistent-beheerder. Deze ontving de maximale vrijwilligersvergoeding. In 2017 hebben we vastgesteld, dat we in feite een te groot beroep deden op de assistent-beheerder. De beheerder raakte overbelast door het coachen van de assistent-beheerder en het overnemen van taken. Het bestuur heeft – in overleg met de beheerder – naar een oplossing gezocht. Deze is o.m. gevonden in het voorlopig opschorten van het ouderschapsverlof en het beter definiëren van de taken van de beheerder. Daarbij is meer de nadruk komen te liggen op kennisoverdracht en aansturen van de vrijwilligers, minder op de diervoorzorging. Ook zijn taken van de beheerder verlegd naar goed ingewerkte vrijwilligers, zoals de bemanning van de noodtelefoon op een aantal dagen en educatie.

De website en ons magazine functioneren als professionele communicatiemiddelen, daarnaast wordt onze facebookpagina steeds meer bezocht en er wordt ook veel gecommuniceerd via Twitter. Via deze "snelle" communicatiemiddelen halen we soms zelfs de regionale of – in een enkel geval – de nationale pers. Intern maken we vooral gebruik van de groepsapp. Zo worden bv. – na een workshop – filmpjes gedeeld om de instructie in te slijpen.

De doelstelling van De Bonte Piet is het tijdelijk opvangen, revalideren en verzorgen van inheemse dieren die door ziekte, verwonding of weesworden tijdelijk niet zelfstandig in de natuur kunnen overleven. Daarbij is het van belang dat de dieren zo min mogelijk stress oplopen of gewond raken. Tijdens de opvangperiode wordt ervoor gezorgd, dat de dieren zoveel mogelijk kunnen leven volgens hun eigen gedrag, zodat zij zo makkelijk mogelijk weer kunnen terugkeren in de natuur. Voorts geeft het opvangcentrum waar mogelijk voorlichting over flora en fauna en draagt zoveel mogelijk uit, dat deze niet verstoord mogen worden.

Dat betekent dus, dat alle inheemse dieren zo worden behandeld en verzorgd – eventueel na overleg met een dierenarts dan wel behandeling door een dierenarts – dat ze zo ver aansterken, dat ze het in de vrije natuur weer redden. De dieren worden zodra dat kan weer uitgezet. De activiteiten vinden het hele jaar door plaats, met pieken in het voorjaar (jonge, verweesde dieren) en in de winter (weinig voedsel). Dieren kunnen 24 uur per dag gebracht worden, of door de mensen zelf, of door de dierenambulance.

De Bonte Piet vangt alleen inheemse wilde dieren op waarvoor een ontheffing is verstrekt, er is dus geen plaats voor huisdieren. Dieren die binnenkomen, maar niet vallen onder de verstrekte vergunning, worden zo snel mogelijk doorgeplaatst naar centra die daar wel een vergunning voor hebben. Zo mogen geen vossen opvangen worden, maar is er wel een zoogdierenopvang in de regio die daarvoor ontheffing heeft.

Zoals gezegd wordt samen gewerkt met andere opvangcentra (zoals voor de opvang van knaagdieren en de hiervoor genoemde vossen) of gespecialiseerde werkgroepen, zoals de Uilenwerkgroep, die behulpzaam is bij het uitzetten van bv. rans- en kerkuilen. Het is in geen geval de bedoeling dat de opgevangen dieren blijven. Altijd worden de opgevangen dieren – zodra zij weer in de natuur kunnen

overleven – uitgezet in de natuur. Soms gebeurt dat daar waar nog enig toezicht dan wel hulp (bv. door het aanbieden van een beetje extra voedsel) mogelijk is. In andere gevallen wordt het dier uitgezet in een voor hem geschikte biotoop, liefst op de plek waar het dier aangetroffen is, al is dat niet altijd mogelijk.

Eind 2016 heerste de vogelgriep in heel Nederland. Uiteindelijk moesten we besluiten de opvang van nieuwe dieren te sluiten. Aanvankelijk alleen voor (water-)vogels, later ook voor alle andere dieren. Want ook zoogdieren kunnen – bv. doordat zij in aanraking komen met besmette ontlasting – de ziekte binnenbrengen. De opvang kon pas begin maart weer open.

Ondanks de sluiting van ruim twee maanden, hebben we ook in 2017 weer meer dieren opgevangen dan in 2016. Hadden we in 2016 een groei van 40%, in 2017 was die groei 13%.

Opvallend was de stijging bij de gemeenten Hoom en Drechterland. Het aantal binnengebrachte dieren vanuit Drechterland steeg met ruim 66 % van 101 dieren in 2016 naar 168 dieren in 2017. Het aantal dieren vanuit de gemeente Hoom steeg met 35%, van 491 naar 664.

Ook bij de soorten dieren zijn er enkele opvallende stijgers:

We vingden bijna 70 % meer egels op in 2017 (een stijging van 132 naar 223) en ruim 50% meer wilde eenden (een stijging van 194 naar 293). Opvallend was, dat ook het aantal opgevangen merels steeg met 43% van 119 naar 171. Er heerst wel een besmettelijk virus onder merels, maar dat heeft het westen nog niet bereikt.

De grootste dalers waren: blauwe reiger (55%, van 47 naar 21), meerkoet (27%, van 85 naar 62) en huismus (37%, van 59 naar 37).

Bijzondere dieren die we in 2017 opvingen waren onder meer een havik, een hermelijn, twee maal een Jan van Gent, een kemphaan, een lepelaar, een Noordse stormvogel en een wezel.

In de bijlage wordt – per soort - een overzicht gegeven van het aantal opgevangen dieren in 2017. Afzonderlijk is – eveneens voor 2017 - een overzicht van het aantal opgevangen dieren per gemeente toegevoegd. In een aparte bijlage wordt het financieel resultaat over 2017 weergegeven. Dit kan pas na afronding van de jaarstukken.

In 2015 is er een Meerjarenbeleidsplan vastgesteld, afgesproken is o.m. om in 2017 de “egels” (evenals in 2015 en 2016), de jonge zangvogels en de jonge eenden en zwanen tot speerpunt te maken. Maandelijks werd het aantal opgevangen dieren besproken en werd bekeken hoe de resultaten waren. In 2017 hebben we voor de egels nieuwe, hygiënischer kooien in gebruik genomen. Het zijn kunststof, kierloze kooien, waardoor het schoonmaken eenvoudiger werd en er minder besmettingsgevaar is. In de toekomst hopen we vergelijkbare kooien te kunnen aanschaffen voor de vogels.

De nieuwe egelkooien konden we bekostigen mede dankzij onze “egelacties”, zoals “adopteer een egel”, en de speciale statiegeldacties.

Net als in 2016 hebben we in 2017 gewerkt met een speciaal “jonge dieren-rooster”. Dat betekende, dat van mei t/m augustus er medewerkers aanwezig waren van 's morgens 8.30 uur tot 's avonds 20.00 uur. De jonge dieren konden op deze wijze ook de hele dag gevoed worden. Hoewel deze werkwijze duur in uren is – de beheerder werkt in die periode in verhouding heel veel – en het ook – juist in de vakantieperiode veel extra inzet van onze vrijwilligers vraagt, hebben we toch besloten dit door te zetten. Het betekent, dat we in de winter en in het vroege voorjaar veel moeten doen aan werving en scholing van vrijwilligers. Ook proberen we in die periode gebruik te kunnen maken van stagiaires. Onze beheerder is erkend als praktijkbegeleider en de stagiaires zijn verplicht 32 uur of meer te werken. De langere openstelling leidt ook tot een toename van het aantal dieren. Veel mensen brachten gevonden (jonge) dieren naar De Bonte Piet, deze dieren konden dan ook meteen geholpen worden. Veel mensen die een dier komen brengen geven een donatie en we hopen dat dit leidt tot een grotere groep vaste donateurs.

In 2017 is er iets minder structureel aandacht geweest voor de medewerkers dan de bedoeling was. De geplande eerste bijeenkomst van bestuur en vrijwilligers moest uitgesteld worden in verband met de vogelgriep, en de normale einde jaarsbijeenkomst is – in verband met de grootscheepse verbouwing - uitgesteld tot het voorjaar. Wel verschenen er regelmatig nieuwsbrieven, zowel van de beheerder als van het bestuur. Verder is er veel aandacht geweest voor de opleiding van de werknemers, o.m. in de vorm van workshops ('s avonds) en mini-workshops (overdag). O.m. kwamen aan de orde: sondevoeding, dosering van medicijnen en voeden van jonge dieren. Dit beleid wordt voortgezet in 2018. Naast de in 2016 bereikte administratieve ondersteuning en de klusgroep is er een groengroep in het leven geroepen (zij hebben samen met de klusgroep het zwanenweitje gerealiseerd, zodat onze jonge zwanen overdag heerlijk veilig buiten kunnen grazen) en een protocollengroep is eind 2017 gestart. Deze groep bekijkt de nieuwe protocollen op duidelijkheid, leesbaarheid en fouten. In 2018 moeten alle protocollen herzien worden.

Na de inventarisatie van de inrichting en het onderhoud in 2016 is er in 2017 door eigen medewerkers weer veel verbeterd. Bovendien is er verder gewerkt aan de bouwtekening voor vernieuwing en aanpassing van een groot deel van De Bonte Piet. De eerste offertes waren te duur, we moesten een nieuwe afweging maken tussen de wensen en de beschikbare middelen. Uiteindelijk is er in november gestart met een grondige verbouwing die in februari 2018 gerealiseerd zal zijn. Deze verbouwing kan mede gerealiseerd worden door de inzet van onze vrijwilligers, die zowel in de voorbereiding (opslaan van materiaal; aanleggen van tijdelijke voorzieningen) als tijdens de verbouw (helpende handen bij de bouw) hun inzet en betrokkenheid getoond hebben en nog steeds tonen.

Verder is het bestuur vooral bezig met de financiering. Er worden gesprekken gevoerd met diverse gemeenten over vergoeding van diensten. Purmerend en Enkhuizen dragen bij op basis van een overeenkomst. De gemeenten Drechterland en Medemblik geven ons subsidie. Een aantal gemeenten geeft een vergoeding voor de opvang van niet-inheemse dieren. De gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Hollands Kroon, Schagen, Waterland en Opmeer geven een vergoeding voor de opvang van alle dieren. Op initiatief van de gemeente Hoorn – onder regie van de Dierenbescherming - worden vanaf begin 2018 gesprekken met de Westfriese gemeenten gestart om ook tot een uniforme vergoedingsregeling te komen.

Het aantal donateurs bleef ongeveer gelijk, maar de bijdrage van de donateurs is gedaald. Ook zijn er meer donateurs die na een periode afhaken en zich richten op een ander doel. De egeladoptieactie is wel een succes. Tegen een vergoeding kunnen dierenliefhebbers een opgevangen egel een naam geven. Zij worden geïnformeerd over het wel en wee van het geadopteerde dier.

Inwoners van West-Friesland worden bij de stichting betrokken door:

- Organisatie Open dag (in 2017 kon deze door de verbouwing niet doorgaan, de open dag is verplaatst naar 18 maart 2018), waarbij honderden bezoekers naar De Bonte Piet komen en de opvang kunnen bekijken, evenals presentaties over ons werk en de dieren die wij opvangen
- De website
- Het magazine (De Bonte Piet)
- Facebook en Twitter
- Werving van donateurs en vrijwilligers
- Contacten met de media (vooral krant en radio)
- Educatieve bijeenkomsten voor groepen uit het basisonderwijs. Deze laatste activiteit wordt in de nabije toekomst meer nadruk gegeven
- Het organiseren van verjaardagsfeestjes voor kinderen vanaf 5 jaar, met een programma voor 5- tot 8-jarigen en een ander programma voor groepen vanaf 8 jaar.